

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calea Regele
Ferdinand 64-66. Automata-telefon: 20-61.
Törvényszéki lajstromozási szám: 44.
Dos No. 890-1938. Trib. Cluj, Sectia III.

Kiadótulajdonos:
„JÓESTÉT!” Ujságkiadóvállalat R.-T.
Felelős szerkesztő és igazgató:
MAYER ANTAL

CLUJ, 1939. ÁPRILIS 10.
VIII. évfolyam, 96. szám.

Hétfő

Az albaniai események miatt:

Rendkívüli ülésre hívják össze az angol parlamentet

Zog király tartózkodási helye még mindig ismeretlen Sulyosra fordult a Szalonikibe menekült Geraldine királyné állapota - Ellentmondó hírek az albániai áldozatok számáról

A világsajtót legnagyobb mértékben osztatlanul az albániai események foglalkoztatják. A számottevő lapok valamennyije kiemeli Albánia megszállásának rendkívül nagy jelentőségét. Különösen érdekes a semleges újságok véleménye, mert ezek a lapok a történetek horderejét még beláthatatlanoknak fémjelzik. Lényegesebb eseményt az elmúlt napról nem is jegyez fel a krónika, mindössze részletesebb híradások érkeznek az olaszok katonai akciójához, különféle mozzanatairól. Pontos helyzetképet azonban még mindig nem lehet kapni arról, hogy tulajdonképpen mi is történt Albániában. A nap jelenlegi eseményei közé tartoznak még a burgosi kormány kiáltványának antikomintern egyezményhez való csatlakozással kapcsolatosan, továbbá az a tény, hogy Magyarország birtokba vette a legutóbbi magyar-szlovák vegyes bizottság döntése alapján neki jutott területeket. A lengyel-angol egyezmény jelentősége az alábbi események miatt pillanatnyilag kissé háttérbe szorult. Mindezekről részletes jelentéseink a következőket mondják:

ALBÁNIA MEGSZÁLLÁSA

(RÓMA.) (Stefani.) Tiranában és Durrazóban az olasz csapatok bevonulása előtt a börtönből kiszabadult csöcselék rémuralmat rögtönzött és a királyi palotát, valamint a hercegnők kastélyait kirabolták. Veszélyes helyzetbe került az olasz konzulátus épülete is, de Strakci ezrede, vezénylete alatt az albán csendőrség rövidesen rendet teremtett. Az olasz csapatok egyébként előnyomulásukat állandóan folytatják és jelenleg Elbasan felé nyomulnak előre, ahová az albán kormány elmenekült. Tiranába az olasz csapatok pénteken reggel 4 órakor kezdték előnyomulni állandó fegyvertűz közepette. Délután 9 órakor elérték az elővárost, 10 órakor pedig benyomultak a városba, ahol még mindig bizonyos ellenállásra találtak, de azt rövidesen elnyomták. Ugyancsak a Stefani iroda jelenti, hogy Zog király minden lehetőséget megkísérli, hogy időt nyerjen a maga tervei megvalósítására. Ezért menesztett delegációt Guzzoni tábornokhoz, az olasz megszálló csapatok parancsnokához, mert a tárgyalásokat szeretné volna elhúzni, de az olasz csapatok előnyomulása emiatt nem akadt meg. Időközben az albán ellenálló csapatok előnyomulása során felrobantották a Tiraná-durazzo hidat, de ez az olasz csapatok előnyomulását legfeljebb késleltette. Ezért az elmenekült király

és kormány helyett ideiglenes kormány alakult, amely olasz védnökség alatt kívánja a függő kérdéseket Albánia sorsának biztosítása mellett megoldani.

UJABB ALBÁN AJÁNLAT

(BELGRÁD.) Az United Press belgrádi értesülése szerint az albán lakosság nagyrésze a hegyekbe menekült és harcisan viselkedik. Közben Durrazóban Gera albán földművelésügyi miniszter vezetésével újabb tárgyaló küldöttség érkezett, amely állítólag olyan feltételeket hozott magával, amelyek alapján Olaszország hajlandó a tárgyalásokat felvenni. Az első tárgyalási alkalommal az olaszok Albániától azon-

nali teljes fegyverletételt követelték, amit az albán tárgyalók nem akartak elfogadni. A későbbiek folyamán állítólag hajlandóknak mutatkoztak a feltételek teljesítésére. Egyébként az idevonatkozó híradások még ellentétesek, mert Zog király közben a londoni albán követséghez táviratot küldött, amelyben bejelenti, hogy megakarja szervezni Albánia ellenállását és csapataival a hegyekbe vonul vissza, hogy guerilla harcokat folytasson. Ugyanakkor rádiószózatot is mondott az egyik leadón keresztül és azt mondta, hogy az olasz követelések Albánia felségjogát és területi épségét veszélyeztették, amelyeket sem ő, sem a kormány nem fogadhattak el.

Ciano légi ut'a Tiranába

(RÓMA.) Most derült ki, hogy Ciano olasz külügyminiszter pénteken reggel váratlanul Tiranába utazott. Ciano a kora reggeli órákban arról értesült, hogy a tiranai olasz konzulátus ellen támadás történt és ezért személyesen akart meggyőződni és ezért kiment a repülőtérre, repülőgépbe szállt és magavezette gépen egyenesen Tiranának vette útját, ahol egész alacsonyán ereszkedve géppével, meggyőződött arról, hogy a tiranai olasz konzulátus épülete teljesen sértetlen. Ciano ezután rögtön visszafelé vette útját és még pénteken délután 11 órakor Rómában volt, ahol nagy meglepetéssel vették tudomásul a külügyminiszter váratlan légi kirándulását.

ZAVARGÁSOK TIRANÁBAN

(RÓMA.) (Stefani.) Mielőtt az olasz csapatok Tiranába bevonultak volna — ami pénteken délután 10 óra tájban történt meg — komoly zavargások történtek ki az albán főváros területén. Ezek komoly méreteket öltöttek akkor, amikor bizonyossá vált, hogy Zog király testvérei, a kormány tagjai és legbizalmasabb hívei elhagyták Tiranát. A hír futótűzként terjedt el a városban és megkezdődött az üzletek fosztogatása. A parlament képviselőinek egy csoportja megkísérelte az új kormány megalakítását, de akciójuk sikere kétséges.

OLASZ CÁFOLAT

(RÓMA.) (Stefani.) Az olasz kormány hivatalosan cáfolja azt a belgrádi híradást, amely szerint Durazzot bombázták volna. A közlés szerint egyetlen légibombát sem dobtak le és egyetlen hadihajó sem adott le ágyulövet.

SULYOSRA FORDULT GERALDINE KIRÁLYNÉ ÁLLAPOTA

(RÓMA.) (S. efani.) A legújabb értesülések szerint Geraldine királyné és kísérete, valamint a király két húsa Szalonikiba érkeztek, ahol a királynét, miután állapota rendkívül súlyossá vált, azonnal szanatóriumba szállították. Ugyancsak Rómából közlik, hogy nem igaz egyes külföldi leadók azon közlése, hogy az olasz kormány bármilyen lépést is tett volna a királyné menekülésének megakadályozására.

SEMMI HIR ZOG KIRÁLYRÓL

(TIRANA.) (Havas.) Zog király és a kormány tartózkodási helyéről semmi biztos értesülés nincs. Úgy vélik, hogy az uralkodó a magával vitt értékekkel együtt megkísérli a Görögországba jutást, ahová hívei is követni fogják.

A KIRÁLYNÉ SORSA

(LONDON.) A Daily Telegraph szerint Geraldine királyné autón tette meg a 250 kilométeres utat Florinába, görög területre. A betegszállító autón a királynén kívül a trónörökös és a királyné édesanyja is tartózkodott. Geraldine királyné megérkezésekor igen gyenge állapotban volt és ezért hordágyon vitték új lakhelyére, ahol a legkomolyabb orvosi ápolás alá vették és a leghíresebb görög szakorvost hívták melléje. A királyi család tagjai menekülésük körülményeiről semmit sem akarnak elmondani. Kiszivárgott annak a híre, hogy a királyné férje mellett akart maradni, de Zog király ragaszkodott ahhoz, hogy a királyi család nőtagjai görög területre menjenek és ott helyezték magukat biztonságba.

AZ ÁLDOZATOK

(LONDON.) (Reuters.) A külföldi hír-

szolgálati irodák egynémelyike már pontos adatokat is közölt az albán partvidék négy kikötőjének megszállásakor elesett áldozatokról. A Fournier ir, da Durazzóból 1256, Valonából 138 és Santa Quarantából 43, míg San Giovanni Meduából 19 halottat közöl. Azt azonban a jelentés nem részletezi, hogy az áldozatok a városok lakosságából, vagy pedig az albán, illetve olasz hadsereg tagjaiból kerültek ki.

OLASZ VESZTESÉG

(RÓMA.) Az olasz csapatok albániai veszteségéről a következő jelentést adták ki: Durazzonál pénteken a harcokban 8 tengerész és 3 gyalogos életét veszítette, 34 tengerész és 9 gyalogos megsebesült. Santa Quarantánál elesett 4 olasz tengerész, megsebesült 10.

JUGOSZLÁVIA ÉS AZ ALBÁN HELYZET

(BELGRÁD.) (Avala.) Cvetkovics miniszterelnök elnöklése mellett tegnap délután rendkívüli minisztertanács volt, amelyen Cinczár Markovics külügyminiszter ismertette a külpolitikai helyzetet és a belgrádi olasz követtel folytatott megbeszéléseit, valamint a római jugoszláv követ jelentéseit. A minisztertanácsról, amely hosszasan tartott, nem adtak ki hivatalos jelentést, de tudni vélik, hogy a jugoszláv kormány a helyzetet továbbra is nyugodtan itéli meg és még mindig nem léptetett életbe különösebb rendszabályokat. Ugyancsak Belgrádból jelentik, hogy a külügyminiszter a belgrádi olasz követ állandóan értesíti az események további fejlődéséről.

HALIFAX ISMERTETTE A HELYZETET

(LONDON.) Az angol külügyi hivatalban szombaton délelőtt az albániai helyzettel kapcsolatban fontos miniszterközi megbeszélés volt, amelyen a távollévő Chamberlain helyett Simon belügyminiszter elnökölt. A megjelentek előtt Halifax lord külügyminiszter ismertette részletesen az albániai eseményekről kapott jelentések alapján a helyzetet.

MEGSZÜNT A FÖLDKÖZI TENGERI EGYEZMÉNY

(BERLIN.) Politikai körökben úgy tudják, hogy Anglia az albániai események miatt valószínűleg egyoldalúan felmondottnak fogja tekinteni az elmúlt évben létrejött angol-olasz egyezményt, mert ennek az egyezménynek a Földközi tengeri statusquo a legfontosabb része volt. Miután az albániai akcióval Olaszország a Földközi tengeri helyzetet változtatott, ennek következtében az idevonatkozó egyezmény magától érvényét veszti.

ANGOL TANÁCSKOZÁSOK

(LONDON.) (Reuters.) A külügyi hivatalban péntek estétől szombat hajnalig tartó tanácskozás folyt és ebben telefon útján bevonták a párisi Quai d'Orsay-t is. Tegnap tanácskozás indult meg oly irányban, hogy a megbeszélésekbe Varsót is bevegyék.

(LONDON.) (Reuters.) Az angol véderő-tanács az összes szakminiszterek részvételével rendkívül hosszú nyúló tanácskozást tartott, amelynek folyamán megbeszélés alá kerültek azok

azok a legutóbbi védelmi intézkedések amelyeket a chamberlaini nyilatkozat után Anglia területén foganatosítottak. A védelmi tanács úgy határozott hogy ezeket az intézkedéseket kibővíti és kiterjesztik az angol gyarmati-rodalom egy, pontjaira, úgy, mint Gibraltárra, Máltára, Ciprusra, Szuezi- re, Hon-Kongra, Singaporere és Dél- ausztráliára is.

PÁRIS MEGVÁRJA LONDON INTÉZKEDÉSEIT

(PÁRIS.) (Havas.) A francia főváros rendkívül nagy figyelmet szentel az alban eseményeknek, amelyekről a lakosságot a lapok egy része külön kiadásban értesítette. A francia kormány hír szerint az alban-kérdésben nem kíván kezdeményező lépéseket tenni, hanem megvárja az angol kabinet elhatározását. Mindennek ellenére Bonnet külügyminiszter állandó tanácskozással folytat, egyrészt a Párisban székelt szövjet, angol, jugoszláv, török és amerikai nagykövete- kel. Telefon utján érintkezésben áll a brit külügyi hivattal is, ahonnan Ca dogan államtitkár értesíti a további fejleményekről.

AMIRE MEG NEM VOLT PÉLDA

(LONDON.) (Reuter.) Az ellenzéki pártok vezetői Greenwood ezredes és Sinclair képviselők javaslatára bead- ványban fordultak a kormányhoz és kérték az alsóház sürgős összehívását. Halifax lord külügyminiszter, aki állan- dó érintkezésben áll a Skóciában időző Chamberlainnal, a beadványra vonat- kozólag közölte a képviselőkkel, hogy a miniszterelnök minden valószínűség szerint hazautazik és dönteni fog az alsóház összehívására szükségességé- nek felől. Beavatottak tudni vélik, hogy összehívás esetén az ülést husvét másodnapján (hétfőjén) fogják megtar- tani. Az esti lapok megjegyzik, hogy ez egészen szokatlan lenne, mert az angol parlamentárismus történetében még nem volt példa arra, hogy husvétkor, vagy karácsonykor ülést tartottak volna.

folofilm
CLUJ. STR. REG. MARIA 6. TEL. 33-48

**A MAI IGÉNYEKNEK MEGFE-
LELŐEN új és modern eszközökkel és
olcsó árban dolgozunk. Figyelje mo-
dern fényképkirakatainkat!**

**A BURGOSI KORMÁNY
KIÁLTVÁNYA**

(BRGOS.) (Reuter.) Az antikomin- tern egyezmény aláírásával kapcsolat- ban a kormány kiáltványt intézett a néphez, amelyben bejelentette az ese- ményt. A rövid szövegű közlés a követ- kezésképpen hangzik:

„A kommunizmust legyőztük a harcmezőn. A spanyol kormány, hogy a bolsevizmussal szemben leszó- gezett álláspontját megerősítse, belé- pett az antikomintern paktumhoz tartozó államok sorába. Ezt abban a biztos tudatában tette, hogy Spanyol ország földjét a polgárháború meg- ismétlődésétől csak ilyen összefogás- sal lehet megmenteni.”

AZ OLASZ SAJTÓ ELÉGEDETT
(RÓMA.) (Stefani.) Az olasz sajtó rendkívül meleg hangon ír a burgosi kormány kiáltványáról és egyes lapok nyíltan hangoztatják, hogy a tengely az Északi tengertől a Középtengeren keresztül az Atlanti óceánig terjed Eu- rópában, viszont Japán a legjobb uton halad afelé, hogy Ázsiát is megnyerje ennek az eszmének.

TOKIO ÖRÖME

(TOKIO.) (Domey.) A japán külügyi hivatal őszinte örömet tolmácsolta a tokiói spanyol követ útján a burgosi kormányhoz való csatlakozása alkalmával.

**AZ UJONNAN SZEFZETT
TERÜLETEK BIRTOKLÁSA**

(UNGVÁR.) A magyar honvédsapa- tok és közigazgatás egységei pénteken simán birtokba vették azokat a kárpát aljai területeket, amelyeket a legutó- bi magyar-szlovák vegyesbizottsági tárgyalás Magyarországnak juttatott. A lakosság lelkesen fogadta a bevonuló karhatalmi tényezőket.

Vizsgálati fogságban tartják a súlyos visszaéléseket elkövető könyvelőt

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Jelentettük, hogy a rendőrség feljelentése alapján őrizetbe vette Almási Izidort, egy ko- lozsvári vasipari üzem könyvelőjét, aki ellen az a vád, hogy közel kétmil- lió lej erejéig károsította meg az őt al- kalmazó vállalatot és több más céget. A vizsgálatot az Almási-ügyben Rapa- nu ügyész és a vizsgálóbíró folytatják, míg a letartóztatott tisztviselő vizsgá- lati fogságban van. Ugyanakkor az ügyészség Almási minden néven neve- zendő vagyonára bűnügyi zárlatot ren- delt el. Almásival szemben a hatóságok a következő vádpontokat emelik: szél- hámosság, a számadási könyvek meg- lárd ügykezelés. A vizsgálat, a jelek szerint, ügyében még sok szenzációt ígér.

Néhai Erzsébet királyné híres sok- millió értékű nyakláncának felkuta- tására konzorcium alakult Görög- országban

(ATHÉN.) A görög lapok nagy cik- kekben foglalkoznak néhai Erzsébet ki- rálynéval, néhai Ferencz József csá- szár és király tragikus véget ért fele- ségével. Felemlítik, hogy nemrégiben mult 40 éve annak, hogy 1898 szeptem- ber 10-én egy Luccheni nevű anarchis- ta a genfi főpartján lestratta a király- nét. A lapok elmondják, hogy az ural- kodó feleségét már jóval előbb lelke mélyéig megrázta fiának, Rudolf trón- örökösnek megdöbbenő végezete, az a tulajdonképpen még ma sem teljesen tisztázódott máyerlingi tragédia, mely- nél a trónörökös és szerelmese, Vecse- ra Mária bárónő titokzatos körülmé- nyek között együtt vesztették ele életüket.

Ez a kettős szerelmi dráma, amely a trónörökös életét is áldozatul köve- telte, lelke mélyéig megrázta az egyeb- ként is igen érzékeny lelkű császárnét és királynét, aki nagy bánatában Kor- fu szigetének romantikus világában ke- resett menedéket, ahol pazar fénytűz- sél berendezett kastélyba volt. A király- né itt a régi görög stílusban épített pa- lotában egészen magába vonult életet folytatott, minden évben néhány hó- napig, csupán egyik udvarhölgye és görög neveltetésű szűk társaságában.

Amikor a királyné tragikus halála bekövetkezett, a korfui kastély magára maradt és hosszú évekig egyáltalában nem volt lakója. Később azután Vilmos volt német császár vásárolta meg. Idő- közben elterjedt a híre annak, hogy a királyné mérhetetlen értékű ékszereket tartott elrejtve a korfui kastélyában, többek között egy híres, 10 millió frank értékű nyakláncot, amelyet férjétől, né- hai Ferencz József császártól kapott ezüstlakodalma alkalmával. A királyné ezt a nyakláncot kizárólag Korfuban viselte, ott is rejtette el a 40 nagy gyöngyből álló ritka értékű nyaklán- cot, amelynek értéke mintegy 100 mil- lió frank lehet. A híres nyakláncot töb- bé sohasem tudták megtalálni a ki- rályné hagyatékában. Azok a bizalmas üzenetek, akik a környezetében él- tek és a nyakláncról tudhattak vala- mit, időközben mind elhaltak. Nemré- giben újból felszínre került az eltűnt nyaklánc ügye és most konzorcium ala- kult, amely a korfui kastélyt és környé- két teljesen a legalaposabban át akar- ja kutatni és nagy befektetések árán szeretné megállapítani, hogy mi is tör- tént a híres sokmillió értékű nyaklánc- cal, mert ha ezt megtalálnák, úgy ki- tűnő üzletet csinálhatnának vele.

Reuter jelenti:

(LONDON.) A brit fővárosban tegnap délután újabb négy robbanás történt és pedig a Holland Park Roadon, ahol a postahivatal, a Cambridge Gardensen, ahol a földalatti állomás, a Tower Bridge környékén, ahol a hid és a Fleet Streeten ahol a Daily Mail egyik nyomdaépülete ellen követtek el merényletetű Sebesülés mindössze a Fleet Streeten történt, ahol két embert a bombaszállítók értek.

(LONDON.) A munkanélküliség a Chelsea futballpálya bejáratánál mérkőzés előtt el- állották a bejáratot és nagy táblákat tar- tottak kezükben, amelyre az volt felírva: Áldozatok pénzéteteket inkább a szegények javára! A tüntetőket a rendőrség oszlat- ta szét.

(LONDON.) A városi tanács a nemzet- védelmi tanács közbenjöttével elhatáro- zta, hogy a főváros területén megke- szerezi a bomba és gázbiztos, nyilvános fe- dezékek számát. Az erre vonatkozó költsé- get belső kölcsön útján kívánják előterem- tenni.

(LONDON.) A külügyminisztérium he- lyettes államtitkára, Lyons ausztráliai mi- niszterelnök temetésére, a kormány képvi- selésében Sidneybe repült.

(BERLIN.) A német kormány elrendel- te a Harmadik Birodalom területén élő összes német nemzetiségűek összeírását és foglalkozási ág szerinti nyilvántartását.

(FIRENZE.) Göring marsall és felesége, miután a város nevezetességeit megtekint- tették és részt vettek a tiszteletükre ren- dezett diszvacorán, különvontak az eredeti tervtől eltérőleg nem Nápolyba, hanem Genova utaztak. Innen a ren- delkezésükre bocsátott hadihajón to- vább folytatták útjukat Tripoliszba.

(KAIRO.) Az egyiptomi sajtó dr. Gáb- els német propagandaügyi miniszter lá- togatásával foglalkozva megjegyzi, hogy utja politikailag eredménytelen volt. Fel- tűnő, hogy a lapok még célzást sem tesze- nek a miniszter tárgyalásainak természe- tére.

(BAGDAD.) Ghazi király elhunyt a al- kalmából, mint tudvalevő, Mossulban a brit konzult és családát megölték. Ez al- kalommal négy tüntetőt tartóztattak le. A lefogottak száma, a legutolsó jelentés szerint 27-re emelkedett, akikről mind

Oroszország adott esetben 22 millió katonát tud moz- gosítani — mondotta Voro- szilofi marsall

(MOSZKVA.) A „Pravda“ című lap Voroszioloff marsall nyilatkozatát köz- li. Voroszioloff nyilatkozatában a „Die Deutsche Wehr“ című német katonai folyóirat alapján az egyes államok ha- dierejével foglalkozik. Ebből kitűnik, hogy Németország békében egymillió 1 millió 800 ezer katonát tart fegyver- ben, míg háboru esetére 11 millió em- bert tud csatasorba állítani. Voroszi- olff ezzel szemben azt mondja, hogy Oroszország békében 4 millió, háboru- ban pedig 22 millió katonával rendel- kezik. Ugyanakkor kijelentette, hogy Oroszország ezidő szerint semmiféle mozgósítást nem eszközölt, de minden lehetőségre készen áll, ami pedig Oroszország tüzérségi és gépi haderejét illeti az szerinte messze felülmúlja a német hadsereg teljesítő képességét.

Szededzés

— Elismerte az önálló szlovák labdaru- gósövetséget a FIFA. Londonból jelen- tik: A Nemzetközi Labdarugósövetség végrehajtóbizottsági ülésén megadták az engedélyt a tagsövetkezeteknek, hogy Szlovákiával, amely önálló futbalszövet- séget alkotott, válogatott mérkőzéseket játszhasanak. Miután Szlovákia állam- jogi helyzete véglegesen még nem rend- ződött, a FIFA-nak a tagsövetségeknél adott engedélye csak időleges.

Győzött az Újpest Hamburgban! Husvé- ti portyája során első mérkőzését pénte- ken játszotta az Újpest labdarugócsapata a Hamburg SK csapatával. A magyar együttes kitűnő játékkal 2:1 (2:1) arány- ban verte a nagyszerű erőt képviselő né- met csapatot.

Összeállították a magyar atléták olim- piai keretét. Budapestről jelentik: A Ma- gyar Atlétikai Szövetség a következő atlé- tákat jelölte ki az olimpiai keretbe, akik már most megkezdik az előkészületeket a jövőévi világversenyekre: Futók: Sir dr., Kovács, Görköl, Ceglényi, Kelen, Gye- nes, Nagy Géza, Vadas, Minai, Istenes dr., Igloi, Szabó Miklós, Szabó Endre, Rátonyi, Csaplár, Németh, Kiss, Temesvári, Simon, Esztergomi, Tarsoly, Híres, Szilágyi, Aradi, Muosi, Gyimesi, Mauréry, Kiss, Ugrók: Koltay, Vermes, Somogyi, Zajk, Kerko- vits, Jász dr., Dusnoki, Somló, Zsuffka, Csányi, Bodosy dr., Csérna, Holló, Dobók: Kulitz, Malkai, Darányi dr., Horváth, Várszegi, Papp dr., Bertalan, Németh, Ma- darász, Kemény, Krasznay, Varró, Rák- hely, Deák, Remecz, Józsa, Horváth (PAC) Takács, Csányi II., Szatmáry, Kinal.

Londonban most fejeződtek be a hiva- tásos teniszezők versenyei. A többnapos versenyt nagy meglepetésre a német Nües- lein nyerte veretlenül, 2. Stofen USA, 3. Cochet francia nagy meglepetést keltett, hogy az egykori világbajnok Tilden csak a negyedik helyen végzett.

Ösm'rt területek: E's'asz Lotharingin, Malmegy, Felsőszilézia

(BERLIN.) Hitler vezérkancellár ma- gánirodájának főnöke: Philip Bouchler legutóbb egy történelemtudományi adott ki, amelynek címe „Harc Németor- szágról”. Mint hírlík a könyvet a ve- zérkancellár egyenes utasítására írta, s abban a következő részlet van: „A kö- vetkező ösnémet területeket elszakíto- ták az anyaországtól: Elzász Lotharin- gia, Danzig, Eupen és Malmegy (Bel- giumhoz tartozik) Nyugatporoszország, Pozen, Felsőszilézia, Hultschin és Kelet- schleswig. Összesen 70.580 négyzet- kilométer és hat és félmillió lakos.

A párisi lapok szösz szerint közlik a né- met történelemtudományi vonatkozó szaka- szát és felteszik a kérdést, hogy mit jelent ezután a kancellárnak az a ki- jelentése, hogy Németországnak nincs területi követelése Franciaországgal szemben.

— LAPUNK legközelebbi száma a közbeeső husvétii ünnepek miatt ked- den a rendes időben jelenik meg.

Apróhirdetések

APRÓHÍRDETÉSI ÁRAINK a vasárnap reggel megjelenő lapunkban szavanként 2 lej, vastagabb betűkkel 4 lej, legkisebb hirdetés 20 lej. Jelzés és cím nélküli hirdetések kezelési díja 10 lej.

VILLANYDOLALAST legújabb módszerrel, minden kellemetlen érzéstől mentesítve 150 lejtől 8 havi garancia mellett készítünk. Cal. Reg. Ferdinand 30. (4089)

ADÁS-VÉTEL

100 lej előleggel heti 50 lej részletfizetésre vásárolhat férfi és női cipőket és választékokat. Arco, Memorandulul 25. (T2053)

ELADÓ 2 drb. kétteres kermény és használt butorok. Dacia 2. (4729)

MEGNYILTA WE-EGO

ÁLLÁST KAPHAT

TANULÓ kerestetik M. Antal szabónál. Str. Reg. Maria 11. (4653)

KÜLÖNFÉLEK

NEMET nyelvet biztos sikertel, akadémián és egyetemen anyagot is tanít Székely. Str. Iuliu Maniu 4. II. emelet, ajtó 3. (8454)

FRANCIA, román fordítást, levelezést és a legújabb módszerekkel (Berlitz, Duden, Schidloff) magánórát, beszélgetést és vizsgára való előkészítést vállal pedagógiai gyakorlattal rendelkező diplomás tanár. Cím a kiadóban. (T1775)

KÖNYVELESI TANFOLYAM Fair Desonél. Calea Regele Ferdinand No. 31. (8459)

KIADÓ LAKÁS

MAGYSZOBAS összkomfortos lakás kiadó május 1-ére kitűnő karban. Str. Berde 3. (4496)

NAGYON szép 3 szobás, komfortos lakás külön udvarban, belvárosban minden járulékkal havi 3500-ért kiadó május elsejére. Cím a kiadóban. (4021)

SZOBÁ, konyha május 1-ére kiadó. Str. Cloșca 5. Friedmannál. (4760)

EGY szoba, konyha és mellék helyiségek folyó hó 15-re kiadó. Str. Muncitorilor 44. (4754)

KIADÓ május 1-ére különálló villa három szoba, hallos összkomfortos lakással. Moise Nicora 19. (4636)

ADÁS-VÉTEL

HÁZIAESZONYOK öröme: Paladdin, Petrolglóbus szagatlan kéklángu petróglófó: Egyedül szaküzlet: Aladdin csodálampa-terakat. Str. Memorandulul 13. (4761)

ELADÓ méhesládok Str. Rovinei 15. (4750)

ELADÓ sürgősen a Motilor-uton egy házastelek 520 négyzetméter területtel és 3600 lej havi jövedelemmel. Értekezni lehet a Motilor-ut 62. szám alatt ügyvédi irodában. (4756)

ELADÓ 140 holdas birtok Oena Mures és Dnieb között. Dr. Odestianu ügyvéd. Cluj Str. Reg. Maria 48. (4753)

Rádió

HÉTFŐ. április 10.

Bucuresti. 7: Ritmikus torna, rádióhírek, reggeli hangverseny, háztartási és orvosi tanácsok. 7.45: Reggeli műsor befejezése. 12: Déli hangversenylemez. 13: Időjelzés, időjárásjelentés, kulturális és sport hírek, vizualizálás. Hírek. Dinicu zenekara. 14: Szórakozóhelyek híreiből. Időjárásjelentés. 18: Táncczene. 19: Felolvasás. 19.15: Dal és néptánclemez. 20.15: Szini-előadás. 22: Sport hírek. 22.15: Eneklőfü. 22.50: Hangverseny. 23.30: Vendéglői zene.

Budapest I. 9: Hanglemezek. 9.45: Hírek. 11: Egyházi ének és szentbeszéd. 12.15: Evangélikus istentisztelet. 13.30: Zenekar. 14.20: Hírek. 15: Hanglemezek. 16: Mesék. 16.30: Gyermek muzsika. 17.30: Előadás. 18.10: Katonazene. 18.40: Előadás. 19.40: Nyíró József felolvasása. 20: Nóták cigány zenével. 21: Hűség próba, vigjáték, jazz zene. 22.40: Hírek. 23: Ének zongora kísérettel. 23.30: Hangverseny. 1.05: Hírek.

A másodizben is államfővé választott Lebrun 1871 óta a 15-ik köztársasági elnöke Franciaországnak

(PÁRIS.) A most lezajlott elnökválasztás során 904 szavazatból 506 szavazattal tudvalevőleg újból Albert Lebrun, az eddigi francia köztársasági elnököt választották meg Franciaország államfőjévé. A lapok ugyanakkor kimutatást közölnek arról, hogy 1871-től máig összesen 14 személy ült Franciaország köztársasági elnöki székében, akik között a legkiválóbb személyek egész sora a francia politikai és társadalmi élet legjelesebb képviselői szerepeltek. Ezek az államfők sorrend szerinti a következők voltak: Thiers 1871—1873, Mac Mahon 1873—1879, Grevy 1879—1887, Sadi Carnot, akit tudvalevően meggyilkoltak 1887—1894, Casimir Perier 1894—1896, Felix Faure 1896—1899, Emile Loubet 1899—1906, Armand Fallières 1906—1913, Poincaré 1913—1920, Deschanel 1920—Alexandre Millerand 1920—1924, Doumergue 1924—1931, Paul Doumer 1931—1932, tudvalevően őt is meggyilkolták. Végül Albert Lebrun 1932—1939, illetve most újabb 7 évre őt választották meg.

A lapok ugyanakkor érdekes adatokat írnak meg, hogy a francia állam-

fői minőségében az elmúlt 7 év alatt Lebrun milyen nagyarányú tevékenységet végzett. Körülbelül 200.000 aláírást eszközölt, ezenkívül 1300 hivatalos látogatást végzett, amelyek között a legutolsó londoni nagy látogatása volt, amikor az angol királyi pár látogatását viszonzta. Egyéb érdekes adatok erről a tevékenységről: Lebrun az elmúlt hét év alatt körülbelül 350 különféle ünépségen elnököl, mintegy 7000 kihallgatást végzett a hivatalos minőségben megtett utjai pedig meghaladják az egymillió kilométert. Felesége Lebrun asszony 2200 gyermeknek volt ez idő alatt a keresztanyja és 72 gyermek nevelítéséről gondoskodott. Az az évi hárommillió hatszáz ezer francia franknyi összeg, amelyet Lebrun államfői minőségében élvez, teljes egészében felhasználódik a hivatalos ténykedésével járó költségekre, mert a francia államfőnek a fogadásokon, utazásokon, reprezentációs kiadásokon, különféle ajándékokon stb. kívül, az adóját is teljes összegében meg kell fizetnie.

U'abb területi csatolások révén 23 ezer négyzetkilóméterrel nőtt Magyarország terület állománya

(BUCURESTI.) Az Universal cikket közöl a legutóbbi szlovák-magyar határ kiigazításával kapcsolatosan. R. Seisanu cikkében elmondja,

cipőáruház CAL. REG. FERDINAND 8

Saját érdekében tekintse meg kirakatainkat.

hogy Magyarország az utóbbi időben kétféle nyert területi megnagyobbodást. Első alkalommal a müncheni egyezmény után kapta meg Szlovákia területét 11046 négyzetkilómétert,

körülbelül egymillió lakossal, azután a rutén földmegszállásával és a közös magyar-lengyel határ megteremtésével jutott újabb 11088 négyzetkilóméter kiterjedésű területhez, mintegy 600.000 lakossal. A trianoni szerződés után Magyarország területe 93.010 négyzetkilómétert tett ki, lakosságának lélekszáma 7.981.143 lélekszámot tett ki.

Jelenleg Magyarország területe az újabb területreszakkal 117.171 négyzetkilómétert tesz ki, körülbelül 10 millió 300 ezer lakossal, vagyis Magyarország időközben területileg 23.031 négyzetkilóméterrel és 2 millió lakossal növekedett. A trianoni békeszerződés után Magyarországon 7.147.033 magyar mellett 833.050 más nemzetiségű élt. Jelenleg pedig a magyarországi kisebbségek megoszlása a következő: németek körülbelül 600 ezer, rutének mintegy fél millió, szlovák körülbelül 300 ezer románok mintegy 80 ezer. A magyarországi kisebbségek száma ezidőszori tehát mintegy másfél millió.

Norvégia annektálja a VI. kontinens A Déli-sarkra Norvégia mellett Anglia az Egyesült Államok és Argentína is igényt tartanak

(LONDON.) A VI. kontinens a Déli-sark, az úgynevezett Antarktis területére négy ország tart igényt: Norvégia, Anglia, az Egyesült Államok és Argentína. Most, hogy a négy ország igényvitájának véget vessen, a norvég kormány elhatározta, hogy a területet annektálja. Az annektálás kiterjed az Ausztrália irányában fekvő antarktikus területekre és a közelében levő szigetekre. Ezeket a területeket előbbször 1911-ben Amundsen kutatta át, a sarkvidék meghódítója és azután Norvégia 1929-től kezdve állandóan küldött ki ide kutató expedíciókat. A déli sarkvidékre azután Norvégián kívül Anglia, az Egyesült Államok és Argentína is bejelentették igényüket, de Norvégia fenntartotta mindvégig elsőbbségi jogát azon az alapon, hogy a terület első kutatója Amundsen volt Angol részről Schackleton és Scott vezettek expedíciókat ezekre a területekre, de nem tudták kitűzni az angol lobogót a déli sarkra. Az Egyesült Államok a Byrd expedíciót küldték ki ezekre a vidékekre és repülőgéppel első ízben ők szállottak el a Déli sark fölött. Argentína nem küldött kutató expedícióra pénzt, de igényt arra alapította, hogy ő a Déli Sarkvidékhez legközelebb eső állam és mint a Tüzföld és más a Déli sarkvidék közelében eső területek bir-

tokosa támasztott jogigényeket. Érdekes, hogy az antarktikus vidékek felkutatói között szerepel egy néves

MEGNYILTA WE-EGO

román tudós, dr. Racovita, a kolozsvári egyetem volt rektora, aki 1899-ben egy, a belga kormány által kiküldött Lecointe vezetésű alatti expedíció tagjaként járt ezeken a vidékeken. Az antarktikus vidékek mérhetetlen gazdagságot rejtnek magukban. Óriási szén, arany, ezüst és rádiummezők vannak ugyanis itt. A Bálna-öbölben legalább 100 milliárd lej értéket képviselnek a felhalmozódott bálnatetemek. Ezenkívül rengeteg kékróka, pingvin és más értékes prémű állat van ezen a vidéken. Norvégia tehát igen jó tüzletet csi-

nált e területek annektálásával. Egyelőre azonban még Anglia, Amerika és Argentína, nem akarják tudomásul venni a norvég kormány elhatározását.

A református ünnepi istentiszteletek

(TG.-MURES-MAROSVÁSÁRHELY.)

A nagyheti és húsvéti istentiszteletek sorrendjét illetően a hívő lelkek ünnepi áhitatának megfelelően a legszebb Ur-szolgalati megnyilatkozások színhelye lesz a két református templom. Az a meleg és meghitt egyházi élet, amely egyrészt az új gondnok megválasztása nyomában, másrészt Adorjani Gábornak, ennek az alkotni tudó, harcos, gerinces főpápnak páratlan népszerűsége folytán-napról-napra fokozódik, zsufolt templomokat eredményezett máris, ahol a lelkes hívőtábor áhitattal hallgatja az elragadó egyházi szónoklatokat. A feltámadás örökszép ünnepének előkészítése során úgy a várbeli nagytemplomban, valamint a kistemplomban sorozatos nagyheti prédikáció, istentiszteletek adtak alkalmat és lehetővé tették a lelki szentgyakorlatok őszinte megnyilatkozásaihoz. Ezek a meghitt templomi ájtatosságok a nagyhet minden egyes napján este 7 órakor kezdődtek s a kistemplomban Adorjani Gábor vezetésével, míg a vártemplomban Szekeres László segédlelkész tartottak sorozatos és nagyon is időszerrű prédikációkat. Visszont a húsvéti ünnepek elsőnapján a kistemplomban Adorjani Gábor, másodnapján Böjte Kálmán hirdettek ígét, míg a vártemplomban elsőnapján Szekeres László, másodnapján egy teológus fog szolgálni. A szabadi uti imaházban az ünnep elsőnapján Mester István, másodnapján Csiky József végzik az istentiszteletet. A híthú református hívek hatalmas tömegei vesznek részt a lélekviharzás nehéz napjában nagyon is jótéteményszámba menő templomi ájtatosságokban.

Jóváhagyta a királyi helytartóság a város új adószabályrendeletét

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A tavaly élel belépett új közigazgatási törvény egész sereg új intézkedést tartalmaz a közigazgatási ügyvitelre vonatkozóan. Ennek megfelelően az eddig érvényben volt szabályrendeletek jórészt módosításra szorultak. Így került sor nemrégiben a városi adó- és illetékszabályrendelet módosítására is, amelyet dr. Baba Trifu tanácsos, a város pénzügyi osztályának főnöke készített el hetekig tartó fáradtságos munkával. Dr. Baba tanácsos a szabályrendelet tervezetét annakidején bemutatta a város vezetőségének, amely részleteiben is letárgyalta és jóváhagyólag terjesztette fel a királyi helytartósághoz.

A királyi helytartóságtól most érkezett meg az értesítés a városházára, hogy az új szabályzatot jóváhagyták. A jóváhagyott szabályrendelet a közel napokban megjelenik a város hivatalos lapjában és azonnal hatályba is lép.

— A világ legolcsóbb munkása. Egy angol lap megállapítása szerint a világ legolcsóbb munkása japán, amelynek napi megélhetése egy yenbe kerül, ezzel szemben termelő ereje legalább ennek a tízszerese.

cipőáruház CAL. REG. FERDINAND 8

Saját érdekében tekintse meg kirakatainkat.

Somes királyi helytartóság közleménye

Somes királyi helytartóság M. O. N. T. osztálya 579-1939. szám alatt a következő közlésére kéri fel lapunkat: A nemzetvédelmi minisztérium légvédelmi csoportjának 9035-1929. számú rendelete értelmében a somesi királyi helytartóság részére Kolozsvár városában a légvédelemről tájékoztató tanfolyamokat rendeznek azoknak a magánszemélyeknek számára, akik ezekben a munkálatokban a jövőben részt akarnak venni és tájékozódni a légvédelemről veszély esetén, továbbá a harci és gyújtógázak elleni védekezésről. Az információs tanfolyamok április 23-án kezdődnek a városháza üléstermében és két csoportban rendezik meg azokat. Az I. csoport számára április 30., május 1., 7. és 14. napjain, a II. csoport számára május 21. és 28. napjain, továbbá június 4-én, 11-én és 18-án. Az előadásokat naponta d. e. 8-13 és d. u. 16-18 órák között tartják. A tanfolyamokon résztvevő magánszemélyeket a légvédelmi szolgálatba osztják be az idevonatkozó rendelkezések szerint. A tanfolyamokra április 15-éig bejárólóg lehet jelentkezni személyesen, vagy bélyeges írásbeli kérvényben, amelyben fel kell tüntetni a jelentkező nevét és előnevét, foglalkozását, nemzetiségét, személyazonossági igazolványának számát, lakhelyét, továbbá azt, hogy a légvédelem terén jövőben milyen irányban kíván az illető tevékenykedni. A különleges szakmájú cégek névjegyzékben terjeszthetik elő jelentkezési kérésüket, felsorolva a jelentkező alkalmazottaikról az idevonatkozó adatokat. A tanfolyamokon jelentkezhetnek a vállalatok vezetői, igazgatósági tagjai és adminisztratív személyzete, nem vehetnek azonban részt a szakiparosok és szakmunkások, akiknek idevonatkozó kiképzése a vonatkozó törvény szerinti kiképzési hetek keretében történik meg. A kéressel egyidejűleg minden résztvevő részéről két fénykép csatolandó, továbbá csatolni kell a pénzügyigazgatóság nyugtáját 200 lej befizetéséről, amely a tanfolyam megszervezési és megrendezési költségeire szolgál. Minden jelentkező vigye magával a tanfolyamokra a személyazonossági igazolványát, az 1935. évi típusú gázlárcát, 100 gram alkoholt, vagy trozimetilét a gázlárc fertőtlenítésére, továbbá egy csomag vattát. Azok a magánszemélyek, akik a légvédelem szolgálatában tevékenykednek anélkül, hogy ezt a tanfolyamot elvégezték volna, az idevonatkozó törvényes rendelkezések szerinti büntetésekkel sújtják. A közleményt a tanfolyam igazgatósága nevében Vlad Miron repülőparancsnok írta alá, továbbá Hodor tartományi vezérbíró és a Mont osztályfőnöke.

— Orvosi hír. Dr. Erdős Imre gyermekorvos és belgyógyász hazaérkezett. Rendel: P. Stefan cel Mare 2. szám 3—6-ig.

— A HADKIEGÉSZÍTŐ PARANCSONOKSÁG KÖZLEMÉNYE. A kolozsvári hadkiegészítő parancsnokság Tigănas Nicolae ezredes és Cotuțiu Emil százados, a II. mozgósítási iroda főnöke aláírásával 1102—1939. szám alatt a következő közlésre kéri fel lapunkat: A területiális parancsnokság vezérfelügyelőjének 3007—1939. számú rendelet értelmében mindazok a tartalékos tisztek, akik Kolozsmegye területén vannak és szabályszerű hadfelszereléssel rendelkeznek, amellyel mozgósítás céljaira rendelkezniük is kell, kötelesek legkésőbb ezévi május 1-éig jelentkezni a kolozsvári hadkiegészítő parancsnokságnál katonai felszerelésükkel (kard, revolver) valamint a nemzetvédelmi minisztériumtól kibocsátott jelenlegi igazolványukkal, hogy a hadfelszerelésükre vonatkozó újabb igazolást a kolozsvári hadkiegészítő parancsnokságtól átvegyék. A koncentrációra behívottak az illetékes katonai egységeiknél kötelesek jelentkezni.

Elnyerte a jogiszemélyiséget a vasmunkások szakmai céhe

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) A tavaly életbelépett új szakszervezeti törvény rendelkezéseinek megfelelően az összes szakmai testületeknek céhhé kellett alakulniuk. Ennek a rendelkezésnek az összes szakmai testületek eleget is tettek és az újjáalakulásukról szóló iratokat felterjesztették a munkaügyi minisztériumhoz azzal, hogy elnyerjék ismét jogiszemélyiségüket. A törvény előírásainak megfelelően a vasmunkások Szakszervezete is minden tartományban átalakult céhhé, megválasztotta vezetősegit, megszerkesztette alapszabályait és ennek alapján kérték további működésüknek engedélyezését és az új szakszervezeti törvény szellemében. A vonatkozó iratokat a

vasmunkások tartományi céhei hónapokkal ezelőtt felterjesztették Bukarestbe, de döntés a jogi személyiség ügyében csak most történt meg. Különböző okok miatt ugyanis csak most kezdhette meg munkáját az a bizottság, amely a szakmai céhek elismerése tárgyában van hivatva dönteni. A bizottság elsőnek a vasmunkások céhének megalakulását vizsgálta felül és azt mindenben elfogadhatónak találta és ezen az alapon megadta a testület jogi személyiségét. Az erről szóló döntés a Hivatalos Lap legutóbbi számában már meg is jelent és így a vasmunkások céhek akadálytalanul folytathatják működésüket.

Újjászervezték a földművelésügyi minisztériumot

(BUCURESTI.) A Curențul írja: II. Károly király Ofelsége szentesítette a földművelésügyi minisztérium újjászervezéséről szóló törvényjavaslatot. Ezzel kapcsolatosan Cornăeanu földművelésügyi miniszter, nagy vonalakban ismertette az új törvény életbeléptetésével kapcsolatos rendelkezéseket. A törvény szelleméből következők első sorban is a földművelésügyi igazgatás általános egyszerűsítése és a gyakorlati követelményekhez való szigorúbb alkalmazkodás, egyben pedig az úgynevezett független mezőgazdasági egységek és szervek fokozatos megszűntetése. Az új törvény értelmében a minisztérium központi igazgatását egyszerűsítik és összevonják. A mezőgazdasági és technikai ügyek intézésére állandó tanács alakul és lesz külön gazdaságközponti igazgatóság is. A Caps helyébe az eredők kereskedelmi igazgatósága, a Parid helyébe a halászat kereskedelmi igazgatósága lép. Az új kereskedelmi igazgatóságok jövedelméből valószínűleg a földművelésügyi minisztériumok költségvetésébe. Az új törvény megfelelő módon szabályozza a minisztérium külső szolgálatait és a mezőgazdasági kamarák ügyét. A megszüntetett intézmények személyzetét más szolgálati beosztásban foglalkoztatni. Az új törvény lehetővé teszi a községi legelők fokozottabb mérvű kihasználását és a megszüntetett intézmények jövedelmeinek célszerűbb és az ország egyetemes mezőgazdasági életének javát szolgáló kihasználását is.

Erősen visszaesett Kolozsváron a házasságkötések száma

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Amióta a város vezetősége megadózta a házasságkötést, a frigykötések száma nagyon visszaesett. Különösen kirívó a visszaesés, a husvéti ünnepek előtt, mert míg az előző évben 40—50 házasságot kötöttek ilyenkor, ezúttal mindössze alig 20 pár állott az anyakönyvvezető elé, hogy elrebejje a holtomiglan-holtodiglant. A visszacsúszási folyamat már egy év óta tart, amióta a város progresszív alapon a jövedelem arányában adott vett a házasságkötésekre. A fiatalok legtöbb esetben választják a törvényen kívüli együttélést, mintsem vállalják a város által indok nélkül kivetelt adót.

A kérdésben beszélünk Muresan Gheorghe anyakönyvvezetővel, akitől felvilágosítást kértünk, hogy az új költségvetési évre előirányozták-e a 3 ezer lejig terjedő házasságkötési adót. Kérdésünkre az anyakönyvvezető a következőket mondotta:

— Az új költségvetésben is szerepel a házasságkötések adójának bevételi előirányzata, ami azt jelenti, hogy a város vezetősége ebben az évben sem mond le erről a jövedelmi forrásról. Bizonyos, hogy ez az illeték jelentősen megcsappantotta a házasságkötések számát s ezzel a ténnyel bizonyára tisztában vannak a város vezetői is. A városnak azonban ügyvitelének zavartalan ellátására bevételre van szüksége és természetes, hogy addig, amíg erre a bevételre másfelől fedezetet nem kap, nem is mondhat le róla.

— Megkezdődött a Spanyolországban harcoló olasz önkéntesek hazaszállítása. A nemzeti Spanyolországban harcoló olasz önkéntesek hazaszállítása megkezdődött. Almériából máris 20 ezer olasz önkéntes indult olasz hajón haza az anyaországba. A legközelebbi napokban Gadizból és más kikötővárosokból nagyszámu olasz önkéntes csoportok veszik útjukat haza Itália felé.

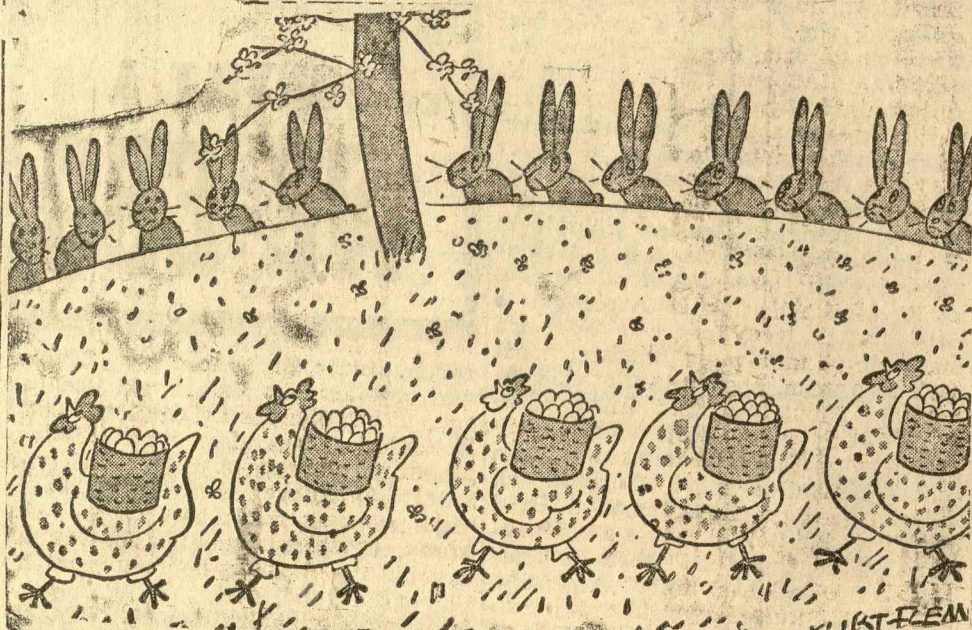
Női-, férfikabát és készruha
Szükségletét legfinomabb kivitelben
olcsón ma Kolozsváron
Setres és Sallák-nál
csak vásárolhatja, 3. Unirii 21.
Ne mulassza el megtekinteni husvéti kirakatkiallításunkat!

Fényes külsőségek között folyt le a feltámadási körmenet

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) A katolikus egyház szokásos feltámadási körmenete Kolozsváron ebben az évben is fényes külsőségek között folyt le. A résztvevő testületek felvonulási sorrendje a következő volt: A Kolping Legényegylet és zenekara, a Székely ifjak, a liceumi elemi fiúiskola növendékei, a főgimnázium ifjusága, az Augusteum elemi leányiskola és a Marianum növendékei, a Kath. Népszövetség szentpéteri tagozata, a katolikus egyetemi ifjak, a céházslók az iparosokkal, a Kath. Kör tagjai és a többi férfiak, a Rózsafüzér társulat, Szent Ferenc harmadrendje, a Szociális Misszió és Oltáregylet tagjai, a zenekar, a Mária Kongregáció, a Szociális és szentferenci nővérek, négyzög a szentséggel, a diplomáciai testület, a katonai és polgári hatóságok képviselői, az Oltáregylet elnökei, az Egyházmegyei Tanács képviselői, a választmány és képviselőtestület tagjai, végül a befejező kíséret a nőkkel és a Szent Katalin Kör tagjaival. Az ünnepi szertartást Veress Ernő plebánshelyettes végezte nagy segédlet mellett és 6 vitte az oltáriszentséget is. Husvét

vasárnapján a nagymisést dr. Boga Alajos kanonok, hétfőn Veres Ernő plebánshelyettes tartja. Az első napon Veres Ernő, a második napon Balázs András segédlelkész prédikálnak. A husvétvasárnapi reggeli misék után történik meg az ételek szokásos megadása.

— Megdöböntö családirtás Magyarországon. Székesszékéről jelentik: Tolnatamási községben lévő Gonódpusztán nagypénteken egy Felder Ferencné nevű asszony eddig még tisztázásra váró körülmények között megdöböntö családirtást követett el. Kutba dobta 5 éves Irén és 3 éves Erzsi nevű leányát, majd maga is a kutba ugrott. Ott azután magához térve, segítségért kiáltott, mire a szomszédok könnyebb sérülések árán kimentették. A két kisgyermek a kutba fulladt. A gyilkos anyát a csendőrség őrizetbe vette és megkezdte kihallgatását.

„Uzleti versengés.” Ezúttal nem engedjük meg, hogy bennünket a nyulak tojás szállításban legyőzzenek.

Nyomatott a MAYER könyvnyomda körforgóján.

SERV. CENZ. C. VI. A. — BUN DE

A másodvirágzását élő Jókai

Azt mondjuk: a másodvirágzását élő Jókai. Pedig azt is mondhatnók, hogy az örök virágzását élő. Mert ez a csodálatos mesemondó — úgy látszik — sohasem öregszik meg, inkább szinte mindig újra és újra csak megfiatalodik. Az a varázslatos bűbáj, amely ritka mesemondó kedvéből kiáradva a szépségével mindenki csak megragad, valószínűleg elpusztíthatatlannak látszik. Újra és újra lenyűgözi az olvasót és a Jókai regények rejtélyes szépsége nem csak a magyarság, hanem a legkülönbözőbb nemzetek fiainak szívét telíti meg állandóan, soha elnem mosódó szépséggel. A „Szegény gazdagok” Fathia Neagra néven éppen mostanában ragadta el a román közvéleményt, miután Ion Pop Mineanu kitűnő fordításban tolmácsolta az eredeti Jókai regény csodálatos romantikáját.

A német, francia, olasz, holland, svéd, amerikai stb. könyvpiacokon eközben állandóan újabb és újabb Jókai fordítások látnak napvilágot.

Most pedig Angliából érkezik a híre annak, hogy a kiadók körében valóságos Jókai láz kapott lábra és a legszélesebb körű érdeklődés mutatkozik Jókai műveinek újabb angol fordításai iránt is. A nagy író özvegye jelenleg éppen Londonban tartózkodik és az újabb fordítások és kiadások ügyét tárgyalja. Ugyanakkor pedig a legaktívabb alakban felvetődött a terv, hogy az angol fővárosban Jókai-muzeumot létesítsenek, ahol a nagy mese-fejedelem hagyatékából származó különféle emléktárgyakat gyűjtsenek össze, köztük olyankor is, melyeket ez először még Budapesten őriznek.

Jókai képzeletének varázslatos színpompája, nagyszerű mesélőkedve tehát még mindig friss erővel hódít az egész világon és hogy éppen Angliában és hogy ilyen nagy sikerrel hódít újabb és újabb olvasó-tízezreket, az nem is hat meglepően. Hiszen Angliában Walter Scott később pedig Dickens, kik sok tekintetben elődei voltak Jókainak, mindig mérhetetlen számú olvasótábrral rendelkeztek és a regényeikből kiáradó romantika a másfél évszázadban hűvös és tartózkodó angolok lelkére mindig megragadó erővel hatott. Ugyanezt a csodálatos hódítást végzi el most újból Jókai, akinek színes és gazdag képzelete, bőséges mesélőkedve, romantikus alakjai világában, amikor a film birodalmában is bámulatos sikereket ért el, a technika vívmányai közepette is tud még új és új szépségekkel utat törni az olvasók szívéhez.

Ez az örök virágzás pedig a legerősebb bizonyossága Jókai szinte egyedülálló sajátosságú lángelméjének, amely kritikusi annyiszor szerettek lebecsülni, szertelenkedésnek, divatházasnak minősíteni. Az idő ez a legigazságosabb bíró, ismét csak bebiztosítja, hogy a zseni utjai egészen mások, mint az átlagtehetségeké. Őt nem kötik és nem köthetik a költői műfajok sokszor merev előírásai, hanem megy szabadon és korlátlanul a maga útján, mert csak így tudja lelkének minden sajátos szépségét kibontani. A magyar nábob, az új földesúr, az Egyisten, a szegény gazdagok, a löcsei fehér asszony, a jövő század regénye és annyi más híres regény szerzőjének örökvirágzású zsenialitását éppen az mutatja, hogy minden kornak és minden népnek tud mondanivalóval szolgálni. Minden kornak és minden népnek, a lángész örök szépségeivel. Az ebből származó dicsőség verőfénye pedig akaratlanul reásugárzik az egyetemes magyar kultúrára is, amely örökké büszke lehet arra, hogy a magyar mese legnagyobb fejedelme Jókai. Mór a maga több mint kétszáz regényével nemcsak a teremtő erő csodálatos kiáramlásáról tett és tesz tanúbizonyságot, hanem a mese örök és minden időnkig megmaradó csodálatos varázsserejéről is. A meséről, amelynek — éppen Jókai esete igazolja ezt — nemcsak a gyermekek lelkében van és lehet időtlen visszhangja — hanem a felnőttek lelkében is. Sőt talán ott még inkább, mint a gyermekekéknél.

Mit tartalmaznak az új pénzügyi törvények az adózási és adókiivetési rendszer módosításairól?

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Április elsején — mint megírtuk — új pénzügyi törvények léptek életbe, amelyek az egységesített, a rendes és rendkívüli költségvetést, továbbá a rendkívüli alapokat és az autonóm intézmények költségvetését is magába foglaló új állami költségvetés következtében váltak szükségessé. A közönség tájékoztatására munkatársunk felekereste a kolozsvári pénzügyigazgatóság többosztályának vezetőjét, akik ismertették az új pénzügyi törvények által bevezetett adózási és adókiivetési rendszert.

Illeték-felelések

Taranu Eugen a kolozsvári pénzügyigazgatóság illeték-osztályának főnökét a 602.642—1939. III. 30. számú rendelettel törvény alapján a következő felvilágosításokat adta:

— Az ingatlan átírási illeték kiszámítása április elsejétől új kulcs szerint történik. A régi törvény a netto bérérték tízszeresében állapította meg az ingatlan értékét, ami után az átírási illeték 7 százalék volt. A legutóbbi érkezett rendelet törvény értelmében az ingatlan értékeképpen a bruttó bérérték tizenötödszöröse számítható és utána 8 százalék illetéket kell leróni.

— A lakbérleti szerződések illetéke is megváltozott — folytatta Taranu. — Ezentúl az eddigi 1.20 helyett 1.50 százalék fizetendő. A váltók illetékét 0.40 százalékról 0.20-ra, illetve 0.70-ről 0.40-re szállították le. A régi rendszertől eltérőleg ezentúl csak a 15.000 lejnél nagyobb összegről szóló állami, megyei, valamint községi számlákat kell benyújtani a pénzügyigazgatósághoz illetékezés végett. Az ennél kisebb összegről szóló számlák illetéke bélyegben is leróható.

— Intézkedés történt a kiskereskedők és kisiparosok üzleti könyvvezetésének kérdésében is. Eszerint a patenta fixa alapján adózó kiskereskedők és kisiparosok az I. osztálytól a VI. osztályig bezárólag sem üzletei könyvek tartására, sem pedig vezetésére nem kötelesek.

— Az alaptőke emelés után járó illetéket egyéni cégeknek 2.70 százalék, 3-ra, részvénytársaságoknak 2.80-ról 3.20 százalékra emelték — fejezte be ismertetését az illetékosztály főnöke.

A látványossági adótörvény módosítása

A látványossági adótörvény módosításáról szóló törvénnyel kapcsolatosan Serban dr. osztályfőnök, a forgalmi adó hivatal főnöke, illetve Pop Aurel, a látványossági adó és illeték ügyosztály főnöke szolgáltak meg.

A látványossági adótörvény módosításáról szól. és a Monitorul Oficial 78. számú április elsején megjelent törvény két adózási rendszert állít fel: 1. Arányos (proporcionális) és 2. meghatározott összeggel való adózást. Proporcionális adózás alá tartoznak az opera, operett színházak, az összes hangverseny, tánc, revü, cirkusz, varieté, szugesztór, bűvész-előadások, labdarugó és az összes sportmérkőzések, repülő-mitingek, autó- és lóversenyek, strandok, korcsolyapályák stb.

— Meghatározott összeggel (taxa fixa) adóznak az összes mozgósínházak, estélyek, bálók, teaestélyek, népi ünnepélyek, uccai látványosságok, mulatóhelyek, zenés, vagy műsoros vendéglők, bárók és kávéházak.

— Azok a színházak, amelyek megfelelenek a színházról szóló 155. szakszának, 5—10 százalék adót fizetnek. Azok a színházak, amelyek ennek a szakasznak nem felelnek meg, 5-től 12 százalékiig terjedő adófizetésre kötelesek. A pénzügyminisztérium azonban illetéküket 5 százalékra mérsékelheti. Adófizetés alól mentesek az Országos Szervezet előadásai, az állami nemzeti színházak és operaházak, a Teatrul Muncă si Voe Buna 20 lejnél kevesebb jegyek, a vallásos színházak

falusi iskolai ünnepélyek, népmulatságok és a szórakoztató mulatságok 7 lejés belépőjegyig.

— A meghatározott összeggel adózók illetékét a helység bérösszege és a város területén való helyzete alapján állapítják meg. Eszerint a teadélutánokat például 3 csoportba osztották. Az a) csoportba tartozók 2500, a b) csoportba tartozók 1800 és a c) csoportba tartozók 600 lej adót fizetnek.

A moziadó

— A mozgósínházak ezentúl nem az eladott jegyek arányában, hanem a filmek után fizetik az adót. Városok szerint kategóriákat állított fel az új törvény. Az első helyet a főváros foglalja el, Kolozsvár a második csoportba tartozik. Az 500 személy befogadására alkalmas mozik premier film után az első hét napon napi 2400, a 8-ik naptól a 14-ig 1600 lej, a 15-ik napon 400 lej adót kötelesek leróni. Ha a mozgósínház befogadóképessége 500 személynél kisebb, vagy nagyobb, úgy minden száz ülőhely, illetve töredék után 10 százalékkal kevesebb, illetve több adó fizetendő. Az olyan mozgósínházak, amelyek két darabot mutatnak be egy előadás keretében, a magasabb illetékű film után kell az adót lefizessék, amihez hozzájön a másik film adójának 10 százaléka. Ha az előadás keretében betétműsor is van (tánc, kabaré, bűvészmulatványok) az adó összege 20 százalékkal növekedik. A rövidfilm-színházak adója egyenlő a többi mozik adójával. Ha a mozgósínház műsorkiegészítésképpen rövid filmet is mutat be, annak az adója a főfilm 5 százaléka. A tudományos filmek adómentesek. Junius, julius és augusztus hónapban a mozgósínházak 70 százalékos adókedvezményt élveznek. A szabadmozik adóengedelménye azonban csak 30 százalék.

A járóművek adója

Az autódadó-törvényt Pop Aurel, a látványossági és az autódóilleték ügyosztály főnöke ismertette.

— Az autók adóját a régi törvény intézkedéseitől eltérőleg nem a gép súlya és rendeltetése alapján, hanem üzemanyag és a hengerek ürtartalma szerint állapítják meg. Az új törvény üzemanyag tekintetében két csoportot állapít meg: a) benzint, b) motorina és más anyagot használó gépkocsikat. A törvény a benzín üzemanyagú turautók után mint legkisebb illetéket évi 4000 lej állapít meg, amely a 1.5 liter henger-ürtartalmu kocsi után fizetendő. A 3.5 liter henger-ürtartalmu turautók után évi 8000 lej az adó és az minden fél liter és töredék után 500 lej jel növekedik. Az 5 literes henger-ürtartalmu autóbuszok adója évi 8000 lej, minden további fél liter és töredék 500 lejjel növeli az illeték összegét. Teherautók, traktorok 5 literes henger-ürtartalom után (benzín fogyasztók) az illeték évi 5000 lej, minden további fél liter és töredék 500 lej. 0.3 liter henger-ürtartalmu motorkerékpárok adója évi 500 lej, 0.5 liter henger-ürtartalmuaké 1000 lej, majd pedig a 0.75 liter-ürtartalom után 2000 lej. A háromkerekes motorkerékpárok (kicsaras motorbiciklik) illetéke 1.50 liter henger-ürtartalomig 3000 lej. Amennyiben a henger-ürtartalom ennél nagyobb lenne, úgy a gépkocsik csoportjába esik. 3 liter henger-ürtartalmu autótaxis adója 3000 lej, 3—4.5 liter-ürtartalmuaké 5000 lej, 4.5-en felül 6000 lej.

— A garázsszámok adója javítómű-

helyek részére évi 4000, képviselők részére évi 5000 lej. Ezeket a számokat csak a javítás alatt álló, vagy eladott gépkocsik használhatják, de a régi törvénnyel ellentétben korlátlan számban kiadhatók.

— A pótkocsi után a vontató gépkocsi adójának 50 százaléka fizetendő. A külföldi gépkocsik adója 90 nap után, a vámösszeg megfizetése mellett, az országban való belépéstől számított napi 25 lej, míg a motorkerékpároké napi 10 lej.

— A motorina és más üzemanyagot használó gépkocsik adója 5 liter henger-ürtartalomig 20.000 lej évente, 5 liter henger-ürtartalmon felül minden fél liter után az adó 1500 lejjel növekszik. A tömör gumikerekes autók adója kétszeres.

Átmeneti intézkedésképpen a törvény úgy rendelkezik, hogy az autódó tulajdonosok április hónapra a régi törvény által előírt április 20-ig kötelező előbejelentést a régi nyomtatványokon kell benyújtani, melyre a gépkocsi súlya helyett annak henger-ürtartalmát kell feltüntetni. A bejelentéshez a képviselő által kibocsátott bizonylatot kell mellékelni, mely a hengerek üzemtartalmát tünteti fel. Ha a képviselő ennek a bizonyítványnak a kiadását megtagadná, az autódó tulajdonos azt más képviselőtől is beszerezheti. A deklarációt a bizonyítvánnyal együtt a kerületi adóhivatalokhoz, vagy a pénzügyigazgatósághoz kell beadni. (bys)

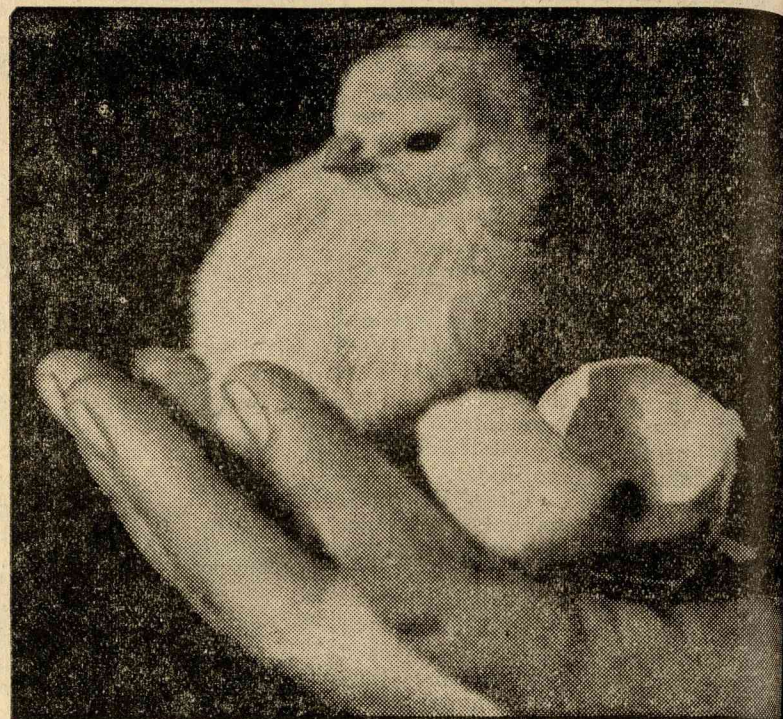
Tartson lépést a korrall...

RUHÁIT FESSESSE ES TISZTITTASSA
A MODERN VEGYESZETTEL DOLGOZÓ

CZINK-GYÁRBAN

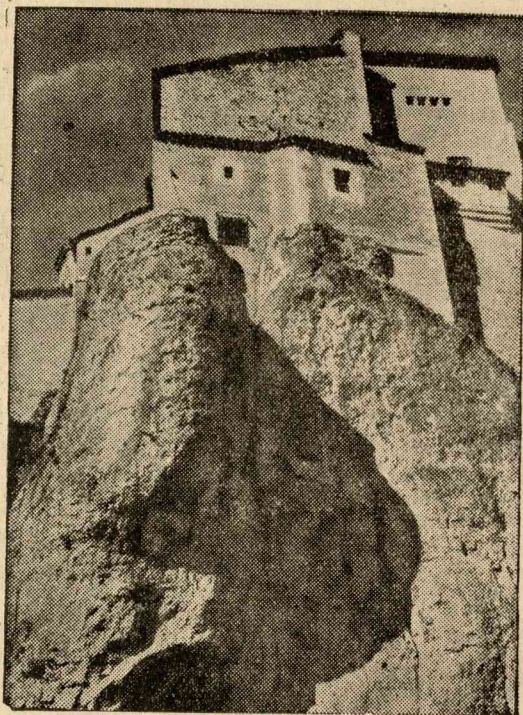
Feltámadás

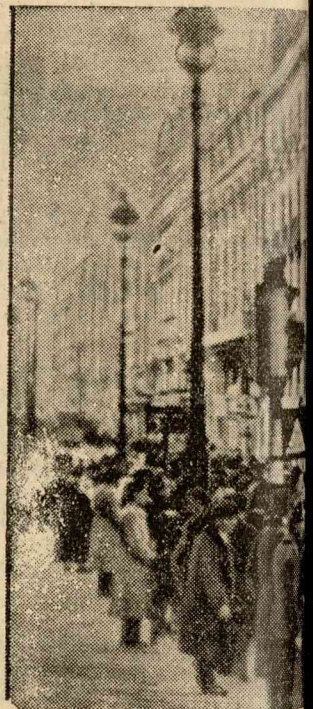
HUSVÉTI HANGULAT...

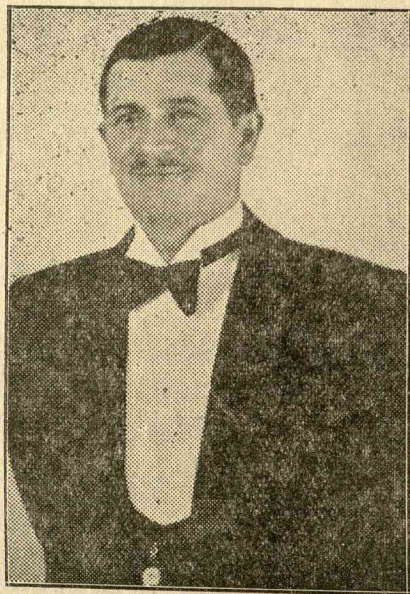
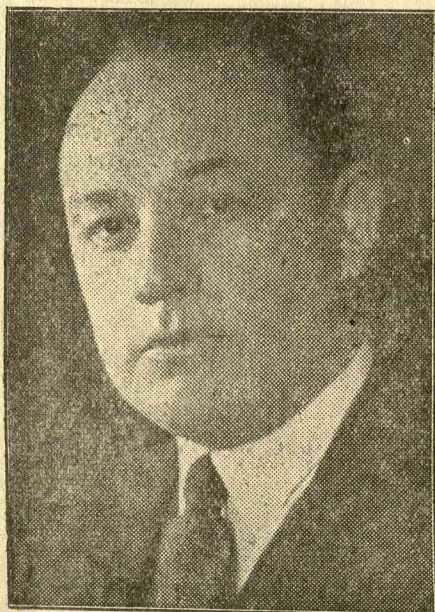
TÁBORI MISE A NEMZETI CSAPATOK RÉSZÉRE A SZABAD MEZŐN.

CUENCA, SPANYOLORSZÁG „BEVEHETETLEN” SZIKLAVÁRA. Madrid és Valencia között fekszik Cuenca, amelyről általánosan elterjedt vélemény azt mondja, hogy katonailag bevehetetlen. A nemzeti csapatoknak mégis sikerült elfoglalniuk.

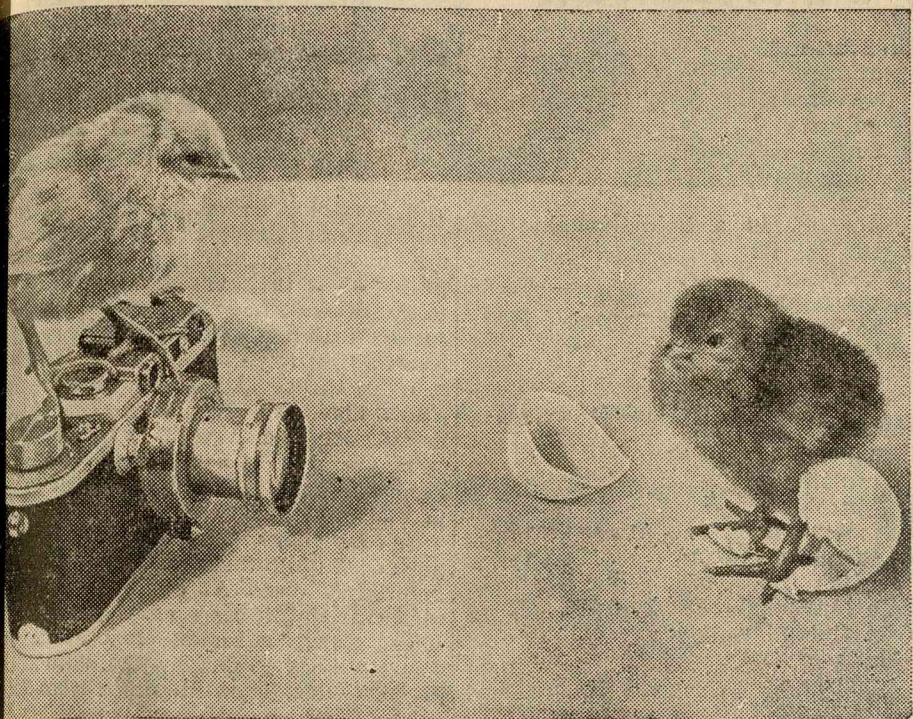
FALANGISTA SZÁMONG VÁRJÁK

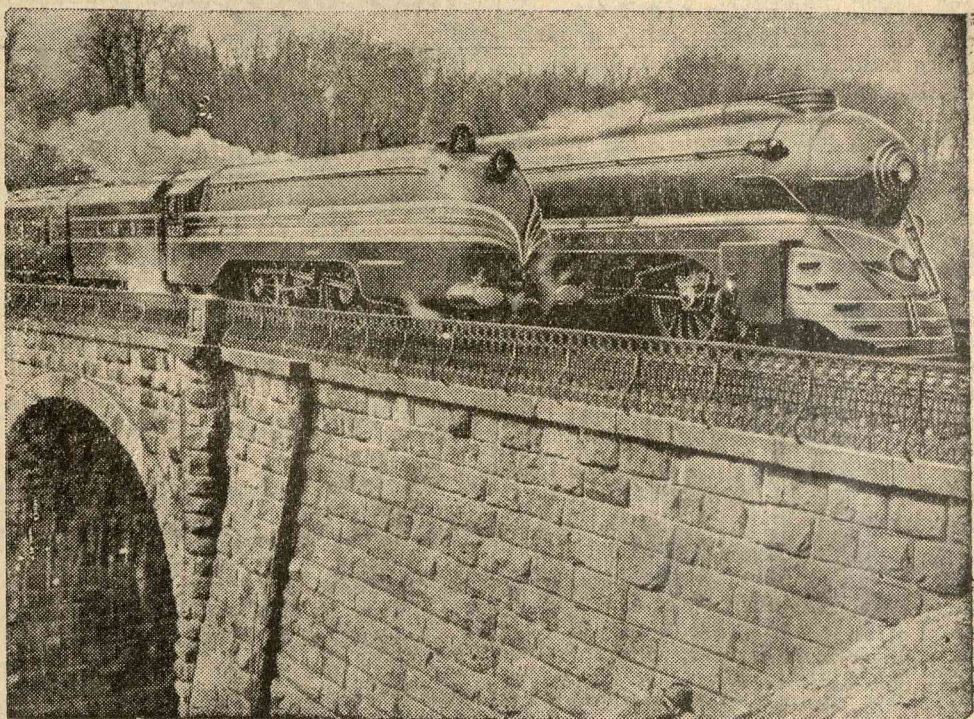
A HATVAN EVES TORDAI MAGYAR IPAROSEGYLET VEZETŐI. TOMPA SÁNDOR, az új elnök. SZÉMÁN JÓZSEF, az új ügyvezető elnök.

A FELSZABADÍTOTT MADRID. Franco tábornok csapatai tehergépkocsikkal a lakosság felkészenésére közbiztonság érdekében bevonultak a fővárosba.

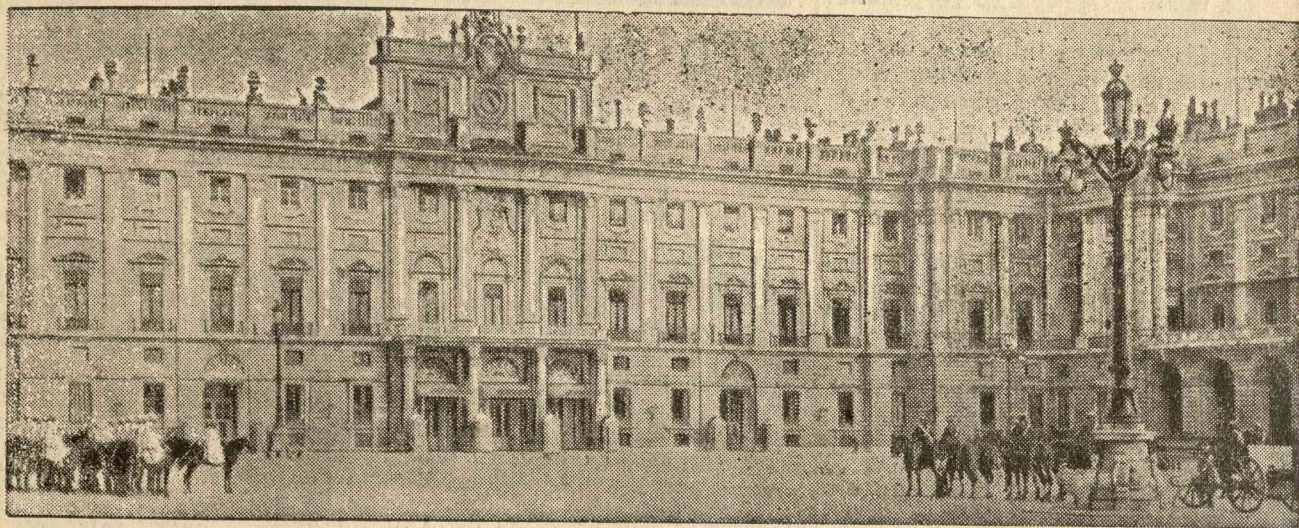
MOST BUJT KI A TOJÁSBÓL S MÁR IS LEFÉNYKÉPEZTÉK.

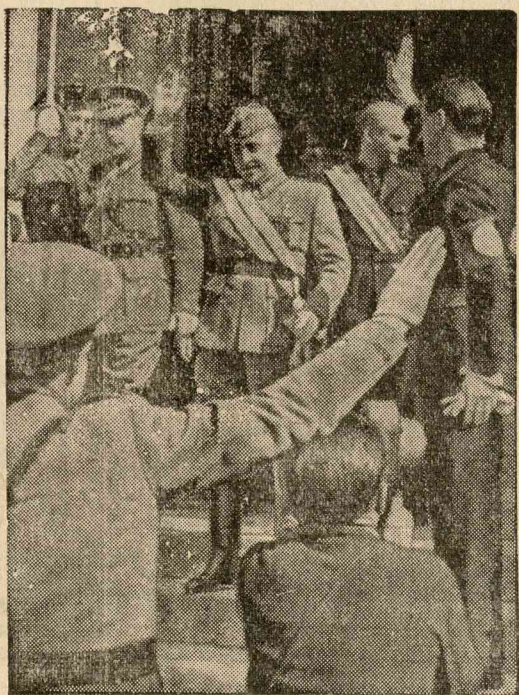
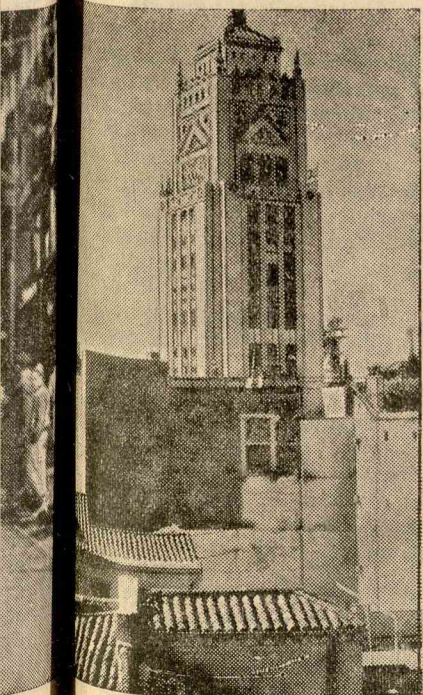
VERSENYFUTÁS A XX-IK SZÁZADBAN. Az angol királyi párt Amerikában körülvivő áramvonalas mozdony és Amerika leggyorsabb áramvonalas szerelvénye között érdekes verseny zajlott le, amelyből az angol királyi párt szállító lokomotív került ki győztesen.

A SZÁZADONGANAK AZ UCCÁKON ÉS
JÁKATAI NAK BEVONULÁSÁT.

A VILÁGHIRŰ MADRIDI KIRÁLYI PALOTA.

FRANCO TÁBORNOK, A NEMZETI

SPANYOLORSZÁG ÁLLAMFŐJE

MADRID FRANCO KEZÉBEN. A spanyol főváros egyik főuccája, a

Amikor a táncosnő erkölcsös...

(PÁRIS.) Páris színházi köreit különös per foglalkoztatja napok óta. A pert Odette Melma táncosnő, a párisi opera balettkarának tagja indította az egyik elegáns párisi mulató igazgatója ellen, 4500 frankot követel az igazgatótól a szép táncosnő.

A sérelem egészen különös formában esett a kereset szerint Odette Melmán. Nemrégiben a Tahiti Dancingban lépett fel. Egész öltözéke táncszáma alatt egy kis fátlyol volt, ebben produkálta estéről-estére magát. Nemrégiben furcsa kellemetlensége támadt: száma előtt hiába kereste a fátlyolt, sehol sem találta. Ezen az estén ünnepi előadás volt a párisi kabaréban és Odette mindenképpen fel kellett lépjen. De nem tudott „felöltözni”. Az egész személyzet a fátlyolt kereste, de az elrepült kis túldarabnak nem lehetett nyomára akadni.

Az igazgató végre könyörögni kezdett a táncosnőnek, aki beleegyezett, hogy fátlyol nélkül lejt el a táncot. A szám után azonban panaszkodni kezdett, hogy mennyire szégyelte magát és nem sokkal később 4500 frank kártérítésre beperelte a kabaré igazgatóját. Tegnap tárgyalta az ügyet az egyik párisi kerület járásbírósa, mely felhívította a feleket a békülésre.

A szép Odette, akinek fényképét első oldalán közli a Paris Soir, még nem nyilatkozott és valószínűleg a bíróságnak kell ítéletet hozni a különös perben.

— **Asszonyok, figyelem: Válopör a spenót miatt!** Newyorkból jelentik: Hul Ruthora csikagói asszony házasságboldogsága spenótba fulladt. Orvosa az étrend megállapításánál spenótot írt elő de férje az első kísérlet alkalmával az asztalra csapott és felkáltott: „Ha kedves az életed, ilyesmit többé nem tálsz fel.” A bíróság a nő kérelmére házastársi kegyetlenség címén felbontotta a házasságot.

— **A világ legmagasabb embere jelenleg 2 méter 61 centiméter.** Newyorkból jelentik: Wadlow Robert altoni (Illinois állam) lakos, a világ legmagasabb embere, most ünnepelte 21-ik születésnapját. Jelenleg 2 méter 61 centiméter magas; testsúlya 245 kilogram; az elmúlt három hónap alatt 3 és háromnegyed centimétert nőtt. Szülei és testvérei rendes testalkatúak. Az orvosok az óriás növekedését a mirigyek rendellenességének tulajdonítják.

— **Elárverezték Londonban a XIII. Lajos korabeli csodaórát.** Londonból jelentik: Egy műárverésen 480 fontért vették meg egy csodálatos órát, XIII. Lajos udvari órájának: Gribelin Ábrahámnak remekművét. A csodaóra számlapja a másodperceken, percek és órákon kívül jelzi a hét napjait és hónapokat, a Zodiácus jeleit s a hold változásait is. A belsejében levő vésett lapokon a nap keltének és leszálltának órái és percei láthatók. Aranyozott ezüst burkolatát domborművek díszítik, amelyek Páris ítéletét, továbbá a lantján játszó Orpheust ábrázolják kilenc muzsájával.

— **Boldog sziget az Atlanti óceánon.** Az Atlanti óceán déli részén — messze távol a hajózási utaktól — fékszik az angol fennhatóság alá tartozó Tristan da Cunha szigete, ahol általában évenként csak egyszer köt ki hajó. Nemrégiben egy angol gőzös kereste fel a szigetet, hogy élelmiszereket vigyen a szigetlakók számára. A szigeten lakók nagy meglepetéssel értesültek a gőzös hozta újságokból a szeptemberi világválságról és a müncheni határozatról. Telepükön ugyanis nincs egyetlen rádió-vevőkészülék sem és a nagyvilág eseményeiről mindig csak több hónapos késedelemmel vehetnek tudomást.

— **Kanárisszállító galamb.** A Newyork állambeli Elisabethből husz mérföldes uton egy postagalamb szállított egy kanarit Newyork városába. A kanarit egy kórházban fekvő beteg gyermeknek küldték ajándékba. Állítólag ez az első eset, amikor postagalamb élő terhet szállított.

Feltalálták a „racionalizált” képeslevelezőlapot Amerikában

(NEWYORK.) „Az idő pénz” — mondja a régi amerikai közmondás. Ezt a közmondást illusztrálja egy újfajta amerikai képeslap típus. Aki ilyen képeslapot küld, annak nem kell írással vesződnie, csak kereszttel kell megjelölnie a kívánt szót egy nyomtatott táblázaton. Ez a táblázat foglalja el a lap nagyobb részét, a látkép számára a képeslapnak körülbelül csak egyharmad része jutott.

A táblázat a következő:

Kedves

feleségem
gyermekem
rokonaim
barátaim
öregem
angyalom
kislány
fivérem
nővérem

Hogy vagytok? Én

nagyon jól
pompásan
egyedül
vigan
rosszul

Az idő itt

meleg
hideg
gyönyörű
zivatros
esős
szép
száraz
nedves

Időtöltésem

munka
csavargás
golfozás
fürdés
városnézés
horgászás
ábrándozás a holdvilágnál

Az emberek itt

kedvesek
udvariasak
kellemesek
érdekesek
unalmasak
utálatosak

Esténként

üzletről tárgyalok
mulatok
táncolok
moziba járok
szerelmeskedem
rátok gondolok
a lányokkal vagyok
a fiukkal vagyok

Szükségem van

pénzre
szerelemre
szeretetre
alvásra
italra
rád

Az üzlet

jó
meglehetősen
rossz
szeretettel
tisztelettel

Sztfánovics Szvetiszláv, a kiváló szerb író nyilatkozata a jugoszláv-magyar szellemi közeledésről

(BELGRÁD.) Sztfánovics Szvetiszláv dr., a mai irodalom egyik legismertebb alakja, költő, műfordító és essaysista, Shakespeare műveinek szerb fordítója, aki elnöke volt a jugoszláviai Pen-klubnak is, egyik legtevékenyebb előharcosa a szerb-magyar kulturális közeledésnek. Erről beszélgettünk csendes meghittségben belgrádi villájának terraszán.

— Minél inkább közelednek kulturális téren egymáshoz a népek — kezdi nyilatkozatát Sztfánovics dr. — annál kevesebb az surlódás köztük politikai és gazdasági téren is. A kultura ugyanis lehetővé teszi a népeknek egymás megismerését, egymás megismerése pedig eltompít minden haragot, gyűlölséget és ellenségeskedést, amely politikai, vagy gazdasági okokból támadt. Ugyanis, ha kulturális téren meg van a megértés, akkor sokkal könnyebb válik a megértés politikai és gazdasági téren is. Szükségesnek tartom a közep európai népek kulturális együttműködését, mert nemzeti kultúráikon felül vannak közös kulturális sajátosságai is, közös szellemi fejlődéseik. Éppen úgy van ez a Földközi tenger partjain élő nemzeteknél is, ahol a nemzeti kultúrák mellett vannak közös kulturális értékek.

A bevezetés után áttér beszélgetésünk magvára:

— A magyarok és szerbek évszázadok óta élnek egymás mellett és ez elkerülhetetlenné tette bizonyos kulturális kapcsolatok kifejlődését. Már századok óta támadtak ezek a kapcsolatok a népköltészetben, a mesékben és mondákban. A háború előtt a magyar irodalom tagadhatatlan nagy befolyást gyakorolt a szerb irodalomra. Petőfi, Arany befolyása Jovánovics Jovánra, a Zmaj-Sárkány néven ismert szerb lírikusra elvitathatatlan. Zmaj nemcsak lefordította Petőfi János vitézét és számos más versét, valamint Arany trilogiáját Toldiról, hanem önkéntelenül is befolyásuk alatt írta számos költeményét. Ez tapasztalható más szerb költőknél és íróknál is. Az elmúlt ti-

zenőt esztendő alatt a magyar írók közül leginkább Ady Endre érezte hatását az újabb szerb költőkre. Ezek között vannak egyesek, akiknek munkáit Ady ismerete nélkül nem is lehetne megérteni. A háború utáni szerb írók azonban leginkább a francia irodalom hatása alatt állnak. Anélkül azonban, hogy csökkenteni akarnám a francia irodalom befolyását, szükségessé tartom, hogy a magyarok és szerbek között intenzív irodalmi és egyéb kulturális kapcsolatok létesüljenek.

— Ennek érdekében már évek előtt tettem lépéseket, azonban az akkori politikai viszonyok, különösen a marseillesi tragédia után beállt a feszültség miatt a közeledés abbamaradt. Most azonban, hogy Magyarország és Jugoszlávia között politikai téren is erős javulás állott be, újból nekiláttam, hogy ezeket a kulturális — elsősorban irodalmi — kapcsolatokat a két nép között kiépítem. Gyakran fordulok meg mostanában Budapesten és megbeszéléseket folytatok ennek érdekében. Megrendeztük a vojvodinai magyar írók budapesti rádióestjét, amely alkalommal ezeknek az íróknak a fordításában bemutattuk a szerb irodalom jeleseit költeményeit is. Legközelebb megrendezzük a magyar írók belgrádi estjét is.

Nyugtalanul megmozdulok, mire nevetve így folytatja:

— Tudom, ön most arra is kíváncsi, hogy mi a véleményem az erdélyi irodalom felől. Erős meggyőződése, hogy az erdélyi írók új színt és hangot adtak a magyar irodalomnak. Elsősorban itt Tamási Áronra, Nyíró Józsefre és Koós Károlyra gondolok. De rokon-szenvvel nézem azt a kemény harcot, melyet Kacsó Sándorral az élen a fiatal erdélyi magyar írók vívnak. A Vásárhelyi Találkozót nagyjelentőségű eseménynek minősítem.

Sztfánovics Szvetiszláv dr. ezután kifejtette, hogy elsősorban szükségesnek tartja az irodalmi cserét. A szerbek jó fordításokban ismerik a háború előtti magyar irodalom jeleseit mű-

Betegsegélyzői-bélyegek

valamint posta-, drogeria, okmányturisztikai, számla és aviatia bélyegek is a legnagyobb címletekben is állandóan kaphatók a

Str. Regele Ferdinand 59

Dohánytőzsdében

(Régi betegsegélyzővel szembe)

veit, így Jókai és Mikszáth valamennyi regénye, továbbá sok más prózaíró számos költő munkája jelent meg szemből. Most arra vonatkozólag folytatásokat, hogy magyar-Szerb kulturális intézmény létesítését tegye lehetővé. Ez ugyanolyan lenne, mint közreműködésével két év előtt megalkotott jugoszláv-olasz kulturális intézmény. Belgrádban most van készülőben a magyar írók antológiája, ebben Petőfi és Aranyt Sztfánovics dr. fogja méltatni.

Sok mindenre terjed még ki a beszélgetés. Minduntalan visszacsúsznak benne két jelszó. Az egyik: irodalom, másik: irodalmi csere nemzetek között. Végül annak a reményének adott ki fejezést, hogy a magyar-Szerb kulturális közeledés teljes kiépítése nem késő sokáig.

Megajándékozottam távozom. Magamal viszem egyik munkáját, amelyben a magyar és szerb népköltészetnek ezenkívül pedig az igriceknek és regősöknek egymásra gyakorolt hatását bizonyítja. A másik ajándék a Szabadkán megjelenő Kalangya című folyóirat, melyben Kázmér Ernő nagy tanulmányban foglalkozik Sztfánovics dr. irodalmi munkásságával.

Ifjabb Kubán Endre

— Az angol királyiasszonyok szorgalmasan takarékoskodnak. Londonból jelentik: Az angol postatakarékpénztár 600.000 új betevőjének lajstromában szerepel az uralkodópár két leánykájának: Erzsébet trónörökösnek és Margit királyi hercegnőnek neve is. Erzsébet királyné mindkét leánykája számára nemrég postatakarékpénztári betétszámlát nyitattott, amelyre a két hercegnő zsebpénze megtakarított filleteit teszi félre, az angol kispolgári családok gyermekeinek példájára.

— **18 halott öt gramm rádióumért.** A hivatalos statisztika megállapításai szerint a joachimstali uránszurokban bányák munkásai közül az elmúlt esztendőben 18-an haltak meg. Azt megállapították, hogy az itt dolgozó bányászok közül nagyon kevés éri el a negyvenedik életévét. A bányában termelt rádióaktív anyagok kisugárzása ugyanakkor bizonyos idő elteltével szorongatólag a velük foglalkozó munkások légzőszerveit. A német kormány orvosi ankétot hívott össze a kérdés tanulmányozására. A tanácskozás eredménye az lett, hogy legfeljebb három vagy öt évig szabadna foglalkoztatni az egyes embereket ezekben a bányákban, hogy egészségük tönkre ne menjen. Ezzel kapcsolatban elhangzott olyan indítvány is, hogy fegyverek kellene a joachimstali bányákban foglalkoztatni. Megemlítsük még, hogy a joachimstali bánya egész múltévi termelése öt gramm rádióum volt. Tizenkilenc halott öt gramm rádióumért: ez mai helyzet!

— **Optimizmus.** Bernard Shaw a 80. esztendő, hófehér szakállas angol költő, a Pygmalion című darabjának filmváltozatával olyan sikert aratott, hogy elhatározta magát a rendszeres filmírásra. E célból beiratkozott az angol filmírók egyesületébe — és tíz évre előre kifizette a tagdíjat. Vagyis 92 éves koráig.

— **Élet és egészség.** Ma a világ feltehetően a másik felének sincs rendben az egészsége. A rossz táplálék, a tonos fogyasztása a fő oka annak, hogy a fejlett orvostudomány sem tud megvalósítani a teljes sikert elérni. — C. Alma Baker mondja ezt „A föld és termékei” című érdekes könyvében, mely a glasgowi egyetemi nyomda kiadásában jelent meg. Baker, Angliában, Malajban és Új-Zélandban 50 évet töltött a földművelés tanulmányozásával.